

Výběrový předmět

Sociální práce a lidská práva

Vyučující: Petr Jandejsek, email jandejsek@jabok.cz, tel. 224 920 425, I. 105

Termín: středa od 13,45 do 15,15, uč. č. 4

1. schůzka – bude upřesněno

Požadavky na udělení zápočtu:

docházka 80%

příprava na jednotlivé hodiny, nastudování materiálů, aktivní účast

písemný test z relevantních oblastí – bude upřesněno

Anotace:

Cílem kurzu je, aby si účastníci osvojili perspektivu sociální práce jako profese lidských práv, zdůvodnit tento pohled, aplikovat jej na vybraná témata soc. práce.

Lidská práva jsou nedělitelná. Sociální práva, jako právo na sociální zabezpečení a na práci, jsou neoddělitelná od občanských a politických práv, jako jsou třeba právo na spravedlivý soudní proces a právo na svobodu projevu. V našem semináři budeme pracovat s provázaností lidských práv také ve vztahu k minulosti. Uvedeme do vztahu práva lidí v totalitním Československu 2. poloviny 20. století., práva lidí v současných totalitních režimech a práva klientů sociální práce a sociálních služeb.

V semináři budeme pracovat výrazně mezioborově. Vedle sociální práce a sociální politiky budeme využívat také historii, teologii a snad i umění. Budeme pracovat mimo jiné s materiály Člověka v tísní vydanými v projektu Příběhy bezpráví – jeden svět na školách.

Spíše než učením o lidských právech chce být kurz součástí výchovy k lidským právům, která je společným a vzájemným procesem. Tento cíl je v souladu s Valným shromážděním OSN, které vyhlásilo rok 2009 Mezinárodním rokem výchovy k lidským právům.

Seminář je součástí řady lidsko-právních předmětů, mezi které v tomto roce náleží dále např. Práva dětí (Milfait) a Diskriminace a rasismus (Dočkal). V magisterském programu Pastorační a humanitární práce na ETF UK je pokračujícím kurzem Občanská společnost a lidská práva (Keřkovský, Jandejsek).

Témata, řazení je předběžné:

1. Úvodní schůzka – kde se v sociální práci setkáváme s respektováním a porušováním lidských práv
2. Nedělitelnost a vzájemná závislost lidských práv: důvody pro lidská práva v sociální práci
3. Úsilí o lidská práva a jejich porušování v období komunistické totality
4. Porušování základních náboženských práv
5. Vztah křesťanství a lidských práv
6. Ohrožení lidských práv v současných totalitních režimech
7. Nástroje na ochranu lidských práv v sociální oblasti
8. Česká antidiskriminační legislativa a její možné aplikace do praxe
9. Veřejný ochránce práv OMBUDSMAN
10. Standardy kvality sociálních služeb – práva uživatelů služeb

11. Vybraná aktuální témata: Omezení pohybu z důvodu zdravotního postižení, resp. agresivního chování, Používání restriktivních opatření, Způsobnost k právním úkonům a opatrovnictví
12. Závěrečná schůzka

Literatura:

- *Etický kodex sociálních pracovníků České republiky*. <http://sspcr.unas.cz/?q=node/13>
- Freeman, M., 2002, *Human Rights*. Cambridge: Polity Press
- Hanuš, J. (ed.), 2001, *Lidská práva. Nárok na obecnou platnost a kulturní diference*. Brno: CDK
- Hanuš, J. (ed.), 2002, *Křesťanství a lidská práva*. Brno: CDK, Praha: Vyšehrad
- *Human Rights and Social Work. A Manual for Schools of Social Work and the Social Work Profession*. United Nations (Centre for Human Rights): New York and Geneva, 1994
- Jandajsek, Petr-Kombercová, Zdeňka, „Etika z pohledu lidských práv,“ in Fischer, Ondřej-Milfait, René (eds.), *Etika pro sociální práci*. Praha: Jabok, 2008.
- Kol. *Etika a lidská práva v sociální práci*. Praha: CSSP, 2008.
- *Kompas. Manuál pro výchovu mládeže k lidským právům*. Praha: Argo, 2006.
- Ife, J., 2001, *Human Rights and Social Work. Towards Rights-Based Practice*. Cambridge: CUP
- *Mezinárodní dokumenty o lidských právech a humanitárních otázkách*. 1989. Praha: Melantrich
- *Mezinárodní etický kodex sociální práce*. <http://sspcr.unas.cz/?q=node/13>
- Reichert, E., 2003, *Social Work and Human Rights. A Foundation for Policy and Practice*. New York: Columbia University Press
- <http://www.abc.net.au/civics/rights/enter.htm> [cit. 2007-10-12].